

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militarivm Ordinvm Origines, Statvta, Symbola, Et Insignia, Iconibus, additis genuinis

Mennens, Frans

Maceratae, 1623

Ordo Eqvitvm Hospitaliorum S. Joannis Hierosolymitani, qui post Rhodij,
nunc Melitenses dicuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10718

ries. Leges etiam attulit, quibus Christi nomen aduersus fidei hostes defendere, & propagare, certasque orationes Dominicales, & salutationes Angelicas cotidie recitare tenerentur: eoque fulcro subnixum laudatissimum hoc institutum rebus domi militiæque gestis clarissimum, ad stirpis Regiæ posteritatem longa serie transmissum, multisque sæculis conseruatum perdurauit: testantibus id maiorum Regijs insignibus, quibus inscriptum etiam hodie legatur, *Deus primum Christianum seruet.*

Equites Liliij in Aragonia.
1403.
Lib. 12.
cap. 30.

Tarra Lirios y un grypho.

Hier. aduers. Iouinianum.

Liliatorum Equitum ordinem honori D. Virginis à Ferdinando Arragonio (quem Infantem de Antiquera dixere) anno 1403, dedicatū prodit Hieronymus Curita, in Rebus Arragoniæ; cuius tesseram ipse Rex, cum aliquot alijs, non tam splendore natalium, quàm virtute illustribus viris, in Ecclesia Sactæ Mariæ Antiquæ opidi Methymne Campensis, ritu solemniter suscepit. Erat ea ex vase lirij, & grypho confecta. Lirium autem flos propriè est, quem Theophrastus lib. de plantis narcissum esse dicit; alij liliū, pulchritudinis candoris, & puritatis, adeoque Deo, & Angelis pergratum symbolum. Qui & flos Regiæ solet appellari, à Regia qua præstat celsitudine, quod tanta proceritate super flores alios attollitur, ut ad tria interdum cubita surrigatur. Et Gryphus ex Aquila, & Leone confectum animal, ut fabulantur, simulacrum est generosi & magni animi, ideoque non inepte Apollini sapietia præfidi dicarunt antiqui. Hieronymus verò Romanus hunc ordinem vulgo vocitatum refert, *La orden de la Terrata o de las Acutenas; à Tarra de S. Maria*, quod idem sonat quod *Ordo Liliorum*, aut *Vasculum S. Mariæ*. Vide eundem lib. 7. de Rep. & infra ordinem Equestrem, Cardui Beatæ Mariæ Virginis, in familia Borboniorum fundatum.

ORDO EQVITVM

Hospitaliorum S. Joannis Hierosolymitani, qui post Rhodij, nunc Melitenses dicuntur.

Quo tempore Terra Sancta Catholicorum Principum expeditionibus celebris esse cepit, Christi que nomini recuperari, quatuor præcipue sacri militiarum ordines Hierosolymis aut exorti, aut restituti, auctique fuere: Hospitaliorum qui & S. Joannis dicti sunt à Gerardo quodam Templariorum ab Hugone, & Gotifredo; S. Mariæ Teutonicorum à Germanis; & Ordo S. Lazari origine antiquissimus, & diu ante à D. Basilio conditus: quos inter semper excelluisse produnt ordinem Milicum Sancti Joannis, à Joane Hircano Machabeo trahentiū originem, aut certe à Joanne elemosynario, Patriarcha Alexandrino, benignitatis cognomine in panperes celeberrimo, vota licet Joanni Baptistæ, ut patrono nuncuparent. Quorum ab initio sedes primaria fuit Hospitale S. Joannis in Hierusalem (quod militib. Hospitaliorum nomen dedit) à Girardo quodam loca Christi pedibus calcata, & sanguine resperla visente, novo feruoris genere exædificarum, attractisque in consilij societatem nobilibus aliquot, instituti sui probatorem habuit Gelasium Papam II. & viuendi rationem: Vestem nigram.

Cru-

Crucemque in ea candidam; commilitonib. Honorio II. P. M. annuente attribuit; Leges autem auctiores attulit Raymundus de Rodio primus ordinis formati Magister, qui se inibi vocat *Seruum pauperum Christi, & hospitalis Hierusalem custodem*, adiitque de *Consilio capituli fratrum* se ibi dignitas sanctiones constituisse, quæ varix, & Christianæ pietatis plenæ in codice statutorū, cui 88. Pontificum præfixa visuntur priuilegia, quibusuis ob oculos ponuntur. Coenobia ordinis rariora sunt, bona & census in omnibus ferè prouincijs. Quod nihil mirum ei videbitur, qui sciet eos Innocentij Papæ, & aliorum munitos diplomate olim, omnia Christianis ferè habitata loca obtinuisse, & pro *Confratrijs* suis, sic Sodalitij bulla vocat, eleemosynis vndique Christianorum liberalitate dotatos fuisse, vt copiosè apud Tyrium lib. 18. c. 5. Vitriacum cap. 64. & Marinū Sanutum Torfellum, lib. 3. part. 8. belli sacri scriptores est reperire, quibus vnanimiter placet, Equitum illorum professionis, ex voto Religionis, finem fuisse, peregrinis ad loca sacra confluentibus genus omne officij, ac pietatis sollicitè exhibere; adhuc itinera à latrocinijs, & incursionibus barbarorum tuta reddere, quòd adeò fortiter præstitere, vt Christianorum etiam Principum auxilijs subnixi, felicissimè sæpius exercitum in Saracenos duxerint, idque incrementi, quod hodie cernere est, sumpserunt. Christianorum porrò reb. in Syria perditis, Rhodi insulæ ius omne à Clemente V. Pont. Max. ijs attributum atque confirmatum testatur Paulus Æmylius Blondus, & alij. Non rarè postea insula illa ab infidelibus tentata, & Mahametem quidem ipsum Turcarum Imp. victricis semper manu, anno scil. 1460. & 1481. à se repulit. Quauis consequentis seculi anno vicesimo tertio à Solimanno XI. Turcarū Imp. non tam victa, quam prodicione (quæ fortissimos quosque perdere potest) superata, in barbarorum manus deue-

nire coacta est, Melitam ad extremum à Carolo V. & Clemente VII. dono acceptam Rhodienses concessere. Insula ea est non procul à Pachino promontorio, Sparta quasi Christianorum aduersus insultus Turcicos obex & insuperabile munimentum. Vnde cum Teutonici ordinis sodalibus soluentes, publicos fidei hostes indefinenter fatigant, & à Sicilia atque Italia ingressu fortissimè abarcent. honorifico adeo simul, & formidabili per totum Orientem comparato nomine, vt Crucigeri ab infidelibus terroris ergò inclamentur: ab eo nimirū tempore, quo Solimannum, & nostra memoria Amurathem, claustrum illud Italiae imo Europæ effingere conâtes, memorabili clade, suorum nūquam interitura gloria affecere. Præclara huius ordinis statuta à Raymundo Podio, cæterisq; omnibus Magistris præscripta, & per nonnullos S. R. E. Cardinales diligenter examinata, cum Paul. III. approbasset, eadem in Comitij Melitensibus aucta. anno 1584. & in vnum volumen redacta. sub nomine Hugonis Lupi Verdalaë Vasconis (qui Ioanni Episcopo Casserio pauximè succedens supremum Magistratum cum corona, quæ Principatus à Pontificibus adiecti, in sione est, suscepit, & meritis suis Cardinalium Collegio postea adscriptus.) Six. V. anno 1586. Pötificatus sui primo confirmauit. Vetant autem statuta quemquam nisi nobili loco natum, ad Equistris huius dignitatis fastigium promoueri, ad quæ etiam foem. næ, iuxta Magistri Hugonis Reuelij tabulas admittuntur, nec mirum, cum & Agneti cuidam nobilissimæ foeminae ordinis initia accepta referantur: Diuidunturque hodiè omnes ferè in octo linguas, vt vocant, siue prouincias, quibus singulis datus est Prior, omnibus autem præest Magister Magnus olim Hierosolymis, nūc Melitæ post amissam Rhodon residens. Ille reliquorum militum suffragijs Priores, & Bailliuos quaqua versum constituit: Priores in suo tractu. Præceptores con-

1585.

Exstat Romæ latinè
1588.

Io. Azouius li. 13.
c. 3. & 4.

con-

consilij membra sunt maioris, magnus Præceptor Marefcallus siue Equitum Tribunus, penes quem ius armorū est, *Hospitalarius*, *Admiratus*, qui classi præest, *Draperius*, *Turcupulerius*, qui Baliui conuentuales dicuntur, & *Cancellarius*. Atque hanc quidem ordinis tota Europa spectatissimi rationem exquisitissimè persequitur, (*Jacobus Bosius*, *Ioannes Axorius*) & *P. Boijsatius*, dominus Liciensis, & Christianissimi Regis Conciliarius, in historia illa, quam nuper de huius militiæ progressu, de priuilegijs eidem à Summis Pontificibus concessis, magistrorum, seu Præfectorum generalium rebus domi militiæque præclare gestis, vniuersè commentatus est, &

An. 1602. Adolfo Vignacurtio Principi Meliten si, & Gozensi inscripsit.

Cæterum ceremonias (plenæ enim sunt Christianæ pietatis, & militaris ornamenti) quæ adhibentur cum aliquis in Equitem Melitensium collegium adoptatur, & quæ instar cæterarum erunt, præstat hic breuissime ex Antonio Posseuino adscribere.

Cereæ fax quid? Ceream primò, & cæcidam facem (quæ charitatem designat) gestas tyro, atque ante altare procumbens, in genua talarem indutus vestem (libertatis signum) minimè præcinctam,

Ensis deauratus. Ensem eo nomine accipit, ut Catholicæ Ecclesiam tueatur, hostes abigat, & domet, parcat subiectis, morti, si fuerit opus, seipsum pro fide exponat, ea omnia in virtute Crucis faciat, quæ capulus transuerso ferro significat.

Baltheus. Deinde cingitur baltheo, ut sciat sibi castitatem esse seruandam. Euinginato ense ter percutitur, in humero, ut meminerit sibi grauiâ ob Christi honorem esse toleranda. Eundem ipse mox ensẽ de manu Equitis capiẽs, ac stringens, terque aerem punctim feriens, hostes Catholicæ fidei in nomine SS. Trinitatis ijs gestibus se

Deterfio. *Impositio in Vaginã.* prouocare ostendit. Rursus deterfsum brachio ensẽ imponẽs in Vaginam,

indicat se fore posthac ab omnibus vitijs mundissimum, quem prudentia in cunctis rebus comitetur, iustitiã compellat ad conseruandas Respublicas, fortitudo muniat, temperantiã moderetur. Tum manu tradentis militarem ordinem humeris admota excitatur, monetur, ne in peccatis torpescat, aut dormiat; vigilet autem in fide Domini, adspiret ad verum decus, res gerat insignes, quas strenuè tractet. Vbi aurata calcaneis calcaria à duobus Equitibus admouentur, docetur, ut stumulos continenter ad quælibet laudabilia gerat in animo, aurum pedibus conculcet tanquam lutũ, nec vnquam agat quidquam animo indignum liberali, quantoquunque ab hostibus auro ad id inuitaretur. Cereæ iterum face accensa in manibus accepta, & Diuino Verbo publicè, ac sacro Missæ audito, operibus autem pietatis, atque hospitalitate, quin etiam redemptione captiuorum ei commendata, narratis item laboribus, quos in eo subiturus est ordine, in quo suam libertatem cuiilibet Equiti suo superiori traditurus sit. Interrogatus demum num graui ære alieno obstrictus, vel matrimonio sit iunctus, numve in altero ordine regulari victurum se voverit, aut professionem ediderit, an vero inter Rhodios Equites viuere decreuerit, ut iniurias aliquas vlcesceretur, atque à seculari Magistratu esset immunitus. Vbi quæ opus sunt respondit, professionem edit, atque in aliorum ordinem adsciscitur. Hæc ubi acta sunt, Missale super quo solem niter tria vota professus est, portat ad altare, & inde illud reportas ad eum, à quo accipit insignia Equitum, sit particeps priuilegiorum, & condonationum, siue indulgentiarum, quas Sedes Apostolica Rhodijs Equitibus concessit. Tum indiẽtis (quæ singulis diebus ei recitandæ sunt orationes Dominicæ, & salutationes Angelicæ centum quinquaginta) vel precibus horarijs B. Virginis, aut pro defunctis, totidem item precationib. dominicis, ac salutationibus Angelicis, pro singulis

Excitatio.

Calcariã deauratã.

Diuini verbi auditio.

Interrogatio.

Missale ad altare portatur.
Participatio priuilegiorum, & indulgentiarum.
Recitatio quotidiana precum.

E qui

Pallij ostensio.

*S. Ioannes Bapt. ordinis Melitensis tutela-
ris.
Cruce octogona.*

Professionis forma vetus & noua apud Ioan. Lori num. li. 13. Cap. 3.

qui ex hac vita inter eos discedunt; Pallium quo Equites indui solent, ostenditur; tublata in altum eius parte, vel limbo, ac manicis, vt asperrimæ vitæ meminerint, quam duxit Ioannes Baptista vir sanctus, quem tutelarem ideo Equites habent. vt imitentur. Manicas induens obediētiae leges induat. Octogonam Crucem, eamque ex pura linea tela candidam accipiens, monetur sanguinis, quem profundere libens debeat, & à Christianorum finibus hostes repellat. Monetur item puritatis, atque octo beatitudinum, quas consequetur, qui legitimè eam gestantes Crucem militauerint. Ad extremum fune collo imposito, vt dominici iugi, quod subire debet, recorderetur, in pace dimittitur. Professionis autem hæc forma est. *Ego N. voveo Deo omnipotenti, & eius matri immaculata Virgini Maria, & S. Ioanni Baptista, me obseruaturum perpetuo Deo iuuante, veram obedientiam cuiuslibet superiori, qui mihi à Deo, & ab ipso ordine dabitur, item me victurum absque proprio, & castitatem seruaturum. Hæc igitur illi.*

TEMPLARIORVM Equitum Ordo.

*Platina, et
Gen. br. in
Gel. fo. 2.*

Bello sacro Urbani II. P. M. auctoris, & Godofredi Bullonij Ducis Lotharingæ ductu felicissimè confecto, ad ea conseruanda quæ fortissimè recuperata erant, Hospitaliariorum exemplo; Templario-

rum Ordo, cuius originem Potaenus ad Gelasij II. tempora refert, à Gal-
lis Principibus erectus fuit. quia Gal-
lorum maximè opera recuperata, Hierosolyma fuerat, cuius instituti præcipui existere Principes, Hugo de Paganis, & Gaufridus à Sancto Audomaro. Equestri ambo dignitate insignes. Et quoniam iuxta templum Domini loco à Balduino Rege concessa, commorarentur; Fratres militiæ Templi, seu Templarij sunt appellati. Steteruntque adeò numero nouem toto nouennio, more Canonico-
rum Regularium (quòd in manu Guarrimundi Patriarchæ Hierosolymitani ita professi essent) viuentes, & peregrinos per loca sacra contra latronum, & Barbarorum insidias ducentes, ac reducentes, teste Guil. Tyrio lib. 12. de bello sacro cap. 7. Donec ann. 1118. de mandato Honorij Papæ & Stephani Hierosolymitani Patriarchæ, instituta est eis regula, (quam à D. Bernardo conscriptam affirmat) & albus habitus: Eugenij demum Pontificis auctoritate Crux rubea, attributa. Vt scilicet vestes albas in signum innocentiae deferentes, per Cruces rubeas martyrium ob Christi nomen non subterfugiendum designarent; eò quod sanguinem proprium secundum instituta regulæ, pro defensione Terræ Sanctæ, effundere essent obstricti; & Christi Crucis inimicos viriliter expugnando à Christianorum finibus propellere. Vnde, & Vitriacus inquit in Hist. Orient. c. 65. & 66. Adeo formidabiles facti sunt fidei Christi aduersarijs quod vnus persequatur mille, & duodecim millia, non quot essent, sed magis ubi essent, dum ad arma clamaretur, interrogantes. Leones in bello agni mansueti in domo in expeditione milites asperi, in Ecclesia velut Eremitæ, Monachi, inimicis Christi duri, & feroces; Christianis autem benigni, & mites: Vexillum bipartitum ex albo, et nigro, quod nominant Beauceant (quasi Beauceant) prauum habentes: eò quod Christi amicis candidi sunt, & benigni; nigri autè, & terribiles inimicis.
Cru-

*Baron. ad
an. 1118.*

*Ser. ad mi-
lites Templi.*

Deut. 32.